YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
16 päivänä joulukuuta 1997 *

Asiassa C-341/96,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Claudia Schmidt, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Saksan liittotasavalta, asiamiehinään liittovaltion talousministeriön Ministerialrat Ernst Röder ja saman ministeriön Oberregierungsrat Bernd Kloke, osoite D-53107 Bonn,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen 189 artiklan kolmannen kohdan ja julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/36/ETY (EYVL L 199, s. 1) 34 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kaikkia kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja ja asetuksia ja toissijaisesti koska se ei ole ilmoittanut tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskevista toimenpiteistä viipymättä komissiolle,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Ragnemalm (esittelevä tuomari) sekä tuomarit G. F. Mancini, P. J. G. Kapteyn, J. L. Murray ja K. M. Ioannou,

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.10.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 15.10.1996 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen 189 artiklan kolmannen kohdan ja julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/36/ETY (EYVL L 199, s. 1) 34 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kaikkia kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja ja asetuksia ja toissijaisesti koska se ei ole ilmoittanut tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskevista toimenpiteistä viipymättä komissiolle.

2 Direktiivin 93/36/ETY 34 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden oli saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 14.6.1994 mennessä ja ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

3 Koska komissio ei ollut saanut ilmoitusta toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin 93/36/ETY saattamista osaksi Saksan kansallista oikeusjärjestystä, ja koska sillä ei ollut tiedossaan mitään muutakaan seikkaa, jonka perusteella se olisi voinut päätellä Saksan liittotasavallan täyttäneen velvoitteensa, komissio aloitti perustamissopimuksen 169 artiklassa tarkoitetun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn ja osoitti 9.8.1994 tälle valtiolle virallisen huomautuksen.

4 Saksan hallitus viittasi 6.10.1994 päivätyssä kirjeessään 25.7.1994 päivättyyn tiedonantoon, jossa se ilmoitti komissiolle, että direktiivi 93/36/ETY oli tarkoitus panna täytäntöön muuttamalla *Verdingungsordnung für Leistungen — ausgenommen Bauleistungen, Teil A*:ta (muita julkisia hankintoja kuin rakennusurakoita koskeva järjestelmä, osa A, jäljempänä VOL/A) ja että kyseinen muutos oli tarkoitus julkaista syksyllä 1994.

5 Koska komissio ei ollut saanut minkäänlaista ilmoitusta suunnitelluista täytäntöönpanotoimenpiteistä, se lähetti 16.1.1996 Saksan liittotasavallalle perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä ryhtymään toimenpiteisiin direktiivin 93/36/ETY mukaisten velvoitteiden noudattamiseksi kahden kuukauden kuluessa siitä, kun perusteltu lausunto oli annettu tiedoksi.

6 Saksan hallitus ilmoitti komissiolle 10.4.1996 päivätyssä tiedonannossa, että koska direktiivillä 93/36/ETY modifioitiin monta kertaa muutettu, julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 21 päivänä joulukuuta 1976 annettu neuvoston direktiivi 77/62/ETY (EYVL 1977, L 13, s. 1), se oli saatettu osaksi Saksan kansallista oikeusjärjestystä vuoden 1994 alusta voimaan tulleilla säännöksillä.

7 Direktiiviin 93/36/ETY sisältyvistä uudistuksista Saksan hallitus ilmoitti samassa tiedonannossa, että niiden täytäntöönpanoa valmisteltiin parhaillaan. Saksan hallituksen oli tältä osin tehtävä päätös komissiolle aikaisemmin ilmoitetuista ehdotuksista, jotka Bundesratin oli lisäksi hyväksyttävä. Hyväksymismenettelyä ei kuiten-

kaan voitu saada säädetyssä määräajassa päätökseen Saksan liittotasavallan liittovaltiomuodon vuoksi.

8 Koska komissio ei ollut saanut minkäänlaista ilmoitusta edellä mainittujen ehdotusten hyväksymisestä tai vastaavien säännösten voimaantulosta, se nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

9 Saksan liittotasavalta ei kiistä jättäneensä noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan. Se toteaa kuitenkin, että direktiivillä 93/36/ETY toteutettu hankintaviranomaisen käsitettä koskeva tärkeä muutos on jo otettu *Zweites Gesetz zur Änderung des Haushaltsgrundsätzegesetzes*in (toinen budjettiperiaatelakia muuttava laki, BGBl. I, s. 1928) 57 a §:n 1 momentin 2 kohdassa huomioon.

10 Lisäksi Saksan hallituksen mukaan VOL/A:n ja julkisia tavaranhankintoja koskevan asetuksen muuttamiseksi oli laadittu ehdotuksia. Tässä viimeksi mainitussa ehdotuksessa pyritään siihen, että muutettu VOL/A saisi lain sitovuuden. Tämä sääntely voi tulla voimaan vuoden 1997 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

11 Koska direktiiviä 93/36/ETY ei ole pantu säädetyssä määräajassa täysimääräisesti täytäntöön, komission kannetta on pidettävä perusteltuna.

12 Näin ollen on todettava, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut direktiivin 93/36/ETY 34 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja ja asetuksia.

Oikeudenkäyntikulut

13 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Saksan liittotasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/36/ETY 34 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja ja asetuksia.

2) Saksan liittotasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Ragnemalm Mancini Kapteyn

Murray Ioannou

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä joulukuuta 1997.

R. Grass H. Ragnemalm

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja